

BOUWEN OP EEN VAST FUNDAMENT

door

PETRUS VAN DER HAGEN

PETRUS VAN DER HAGEN

Petrus van der Hagen werd op 26 februari 1641 geboren.

De Heere gaf hem een goed verstand en een bijzonder werkzame geest, zodat hij in 1660 reeds proponent was. In datzelfde jaar vertrok hij naar Engeland en een jaar later naar Frankrijk. In Parijs werd hij predikant van de ‘buitengewone Nederlandse ambassadeurs’.

Op 25 februari 1663 werd hij bevestigd tot predikant te Leidschendam. Zijn verblijf daar was erg kort, want op 3 december van hetzelfde jaar preekte hij reeds zijn afscheid. Hij had het beroep naar Leiden aangenomen, aan welke gemeente hij op 6 januari 1664 als predikant verbonden werd. Ruim zes jaar later, op 11 mei 1670, deed hij intrede in Amsterdam, waar hij bleef tot zijn overlijden op 3 juli 1671.

Ondanks zijn korte ambtsperiode zijn verschillende prekenbundels van hem uitgegeven. Een gedeelte daarvan is zelfs in het Duits vertaald.

Zijn leven was veelbewogen: op 24 april 1663 trad hij in het huwelijk met Adriana van Wasenaar, die echter op 12 mei 1667 reeds overleed. Hij bleef als jonge weduwnaar achter met een zoontje en een dochtertje. Op 4 februari 1670 trouwde hij voor de tweede keer en wel met Maria du Noys. Nog geen anderhalf jaar later overleed hij zelf.

Uit zijn preken kunnen we weten dat hij, door Gods genade, een begaafde theoloog was. Hij kon het heil dat in Christus is voor arme zondaren, op een uitnemende wijze voorstellen. Daarbij gaf hij zowel aandacht aan de uitleg van de tekst in zijn verband als aan de toepassing ervan in het leven van de hoorders. De beoefening van de praktijk der godzaligheid komt in zijn preken sterk naar voren. Ook gaf hij er blijk van de problemen en gevaren van zijn tijd te kennen en daarmee op pastoraal bewogen wijze om te kunnen gaan.

Hij had begeerte om ontbonden te zijn en met Christus te zijn. Het is al in vervulling gegaan, toen hij nog maar dertig jaar oud was.

De preek die u hierbij wordt aangeboden is herschreven in de taal en stijl van het tegenwoordige Nederlands uit: “Versameling van eenige Predicatiën over uytgelesen plaatsens van ’t Woord Gods”, uitgave 1681. Het betreft de derde preek, blz. 29-40. Dit is zijn intredepreek te Amsterdam, gehouden op 11 mei 1670.

-.-.-.-.-

BOUWEN OP EEN VAST FUNDAMENT

door

PETRUS VAN DER HAGEN

"Uit de mond der kinderkens en der zuigelingen hebt Gij sterkte gegrondvest, om Uw tegenpartijen, om de vijand en wraakgierige te doen ophouden".

Psalm 8:3

Als er ooit in ons leven een dag is geweest die opmerkelijk en gedenkwaardig was, is het wel deze dag. Als wij ooit door ervaring geleerd hebben dat er een God is, en een voorzienigheid waardoor Hij alle dingen regeert, dan staan wij voor u als een levend voorbeeld van de wonderlijke vervulling daarvan.

Het is de roeping van God, het gebod van de Meester, de wil van de Heere van deze wijngaard, dat wij hier nu zijn. Het is mijn begeerte om hieraan gehoor te geven, omdat we verzekerd zijn van de stem van de roepende God. Hierdoor zijn we verplicht om te gehoorzamen. We hebben het beroep aangenomen in vertrouwen en hoop, maar het vervult ons ook met vrees en bezorgdheid. We voelden ons genoodzaakt onze kleine, maar zeer geliefde gemeente te verlaten. De redenen waarom wij hierheen moesten verhuizen, zijn zo overduidelijk dat het verloren tijd zou zijn die op te halen.

Maar nooit had iemand die naar een andere plaats vertrok, meer redenen om in nederigheid terug te zien op de roepende God en met vrees en bezorgdheid zijn roeping te volgen. De grootte en aanzienlijkheid van de roepende kerk doen ons beseffen hoezeer onze last verzwaaard wordt, die God op onze schouders legt.

Als wij bedenken wat wij aan deze stad en kerk verschuldigd zijn, dan zien we wel dat de nood ons op het hart is gelegd. De banden waarmee wij aan u verbonden zijn, zijn onverbreekelijk. We hebben onze opvoeding aan deze kerk te danken. Wij hebben het grootste deel van ons leven te midden van deze burgerij geleefd. Maar, deze kerk is ook onze geestelijke moeder. Door de belijdenis van ons geloof behoren wij tot haar kinderen. Zij heeft ons eerst in haar schoot ontvangen. Daarin zijn we opgevoed en gegroeid door de redelijke en onvervalste melk van het heilige Woord van God, door de gemeenschap aan dit dierbare en liefelijke eten en drinken van onze zielen. Hier is de hogeschool die bij geen enkele geleerde in welke hoek van de wereld dan ook onbekend is. Dat is de planthof van de kerk van God, de bron van alle wijsheid, maar vooral van de hemelse. Hier zijn wij getrouw onderwezen in de zuivere leer van de waarheid die naar de godzaligheid is. Hier zijn ons de woorden van God helder en krachtig uitgelegd. Hier is ons vaak getoond dat de nevel van dwalingen verdwijnen moet voor het goddelijke licht. Hier hebben wij aan de voeten gezeten van meer dan één Gamaliël. Wij erkennen hen als onze vaders in Christus. Aan hun onderwijs onder Gods zegen, danken wij de kennis die wij hebben van de verborgenheden van God, al is onze kennis gering. Ten slotte, toen wij van plan waren onze krachten te gaan beproeven en onszelf en onze studie te stellen in dienst van Gods kerk, zijn wij hier op de proef gesteld. Hier hebben wij rekening gegeven van het geloof en de hoop die in ons was. Nu keren de wateren weer terug tot de fontein waaruit ze gevloeid zijn. Het is meer dan eerlijk dat de vruchten hier gemaaid worden, waar het zaad ervan met zoveel zorg aan de aarde is toevertrouwd. Hoe is het mogelijk om al deze weldaden dankbaar te beantwoorden? Deze kerk verlangt van ons het hare. Hoe zullen we haar voldoende geven, waartoe we schuldig zijn? Wij zullen steeds spreken voor de ogen en tot de oren van onze meesters. Zij verwachten de vrucht van hun arbeid. Goede raad is duur om te voldoen aan hun verwachting.

Dit zijn de gedachten die door onze ziel gaan en die het ons moeilijk maken. Vaak schiet ons te binnen de schroom van Jeremia, die zo duidelijk in ons aanwezig is. Toen God hem zei dat

Hij hem tot profeet afgezonderd had, antwoordde hij: Ach Heere HEERE, zie, ik kan niet spreken, want ik ben jong, Jer. 1:6.

Maar de vertroosting van God kunnen niet anders zijn dan mild en overvloedig. God snijdt alle bezwaren af: “Zeg niet, ik ben jong, want overal, waarheen ik u zenden zal, zult u gaan en alles wat Ik u gebieden zal, zult u spreken”. Daarom roert God zijn mond aan en geeft Zijn Woord in zijn mond.

Wij zullen dan ook niet meer redeneren tegen de roeping van God. Wij komen nu, daar God ons gebiedt te gaan. Wij zullen spreken wat Hij ons beveelt, en hopen dat Hij onze tong zal aanraken en Zijn hand tot ons zal uitstrekken.

Om ons dan te versterken in die verwachting, om ons te troosten in het opnemen van die zware last, hebben wij vaak gedacht aan de profetie van David in onze tekst. We zijn vol goede hoop dat die in ons vervuld zal worden. We wenden onze ogen af van onze zwakheden en wij vertrouwen op God en de hulp van Zijn genade. Hij Die Zijn kracht volbrengen wil in zwakheid en uit de mond van kinderen en zuigelingen Zijn sterkte wil grondvesten.

De tekst van deze intredepreek is Psalm 8:3:

Uit de mond der kinderkens en der zuigelingen hebt Gij sterkte gegrondvest, om Uw tegenpartijen, om de vijand en wraakgierige te doen ophouden.

1. *Wát zal God doen?* Zijn sterkte funderen.
2. *Dóór wie?* Door de kinderen en de zuigelingen.
3. *Tégen wie?* Om stand te houden tegen de vijand en tegenstander.

1. De dichter begint deze psalm verrukt, in verwondering over de uitbreiding van de heerlijkheid van de Heere over de hele aarde. Hij zegt: O HEERE, onze Heere! hoe heerlijk is Uw Naam op de ganse aarde! Gij, Die Uw majesteit gesteld hebt boven de hemelen, Psalm 8:2. Dit is een beschrijving van de staat van de kerk van het Nieuwe Testament, waarin de naam van God op een bijzondere manier bekend is geworden. Niet alleen in Israël en Juda, maar over de hele wereld heeft Hij Zich bekend gemaakt in Zijn wezen, eigenschappen en werken. En als Hij onze Heere is, heeft Hij ons gekocht door Zijn bloed en ons verkregen om deel van Zijn Kerk te zijn.

Toen is de heerlijkheid van de Heere overal bekend geworden. Alle vlees heeft gezien dat de mond van de Heere het gesproken heeft, Jes. 40:5. Toen is de naam van God groot geworden onder de heidenen, Maleachi 1:11. Toen heeft Jezus Zijn naam bekend gemaakt aan Zijn discipelen (Joh 17:6) en zij hebben die Naam bekend gemaakt over de hele wereld. Toen is Zijn majesteit gesteld boven de hemelen. Nu is Hij als Koning van Zijn Kerk gezeten aan de rechterhand van de majesteit van God in de hoogste hemelen.

Dat Psalm 8 spreekt van de tijd van het Nieuwe Testament is duidelijk, voor iemand die de moeite neemt om de psalm goed door te lezen. Hierdoor komen we tot een goede uitleg van deze tekst. Paulus haalt deze psalm aan in Hebr. 2:7-8. Hij bewijst uit deze woorden de verandering en verhoging van Christus. Daarom mógen we niet alleen, maar moeten we dit op Christus en Zijn Koninkrijk betrekken. De dichter beschrijft in onze tekstwoorden het middel waardoor de Naam van God groot gemaakt en bekend geworden is over de hele aarde. Het is waar dat God Zijn heerlijkheid zelfs betoont in de allerkleinste kinderen. Hun huilen aan moeders borst, de wonderlijke manier waarop God hen voedt en onderhoudt, is reden genoeg om alle verachters van God en Zijn majesteit te beschamen en de mond te stoppen. De stem van de huilende kinderen roept luid, dat er een God is Die hen geschapen heeft door Zijn kracht en hen onderhoudt door Zijn voorzienigheid.

Maar dit is niet de belangrijkste bedoeling van onze tekst. We zien ook dat Jezus het betreft op kinderen die geen zuigelingen meer waren, op de kinderen die de naam van God verheerlijkten toen ze in de tempel uitriepen: Hosanna, de Zoon van David, Matth. 21:15-16. Dat zal duidelijk worden als we alle woorden apart zullen uitleggen.

Zodra de Naam van God heerlijk werd op aarde, heeft Hij *sterkte* gegrondvest. Het woord in de grondtekst betekent een onoverwinnelijke, alles overwinnende kracht. Een zaak die vast en goed gefundeerd is. Die alle tegenstand te boven kan komen. Zo kan het heel goed worden vertaald met het woord dat Paulus gebruikt in 1 Tim. 3:15, als hij schrijft over de gemeente van God: een pilaar en vastigheid der waarheid. Het is een vast en goed gefundeerd Rijk, dat weerstand kan bieden aan alle tegenstand en blijft tot in eeuwigheid.

De *sterkte* is *Gods kerk*, die de sterke God gesticht en gefundeerd heeft. Die kerk is echt onoverwinnelijk. Geen kasteel is meer onneembaar, en geen fort is beter gebouwd dan de gemeente die de Heere Zich door Zijn eigen bloed verkregen en door Zijn Woord en Geest uit de wereld vergaderd heeft. Zij is immers gebouwd op die petra, die steen, waarvan Jezus zegt in Matth. 16:18, dat de poorten der hel niets tegen haar vermogen. Hoewel het hier op aarde een vergadering is van zwakke en krachteloze mensen, toch is het een sterke en goed gefundeerde vesting. Want zij is gebouwd op een sterke hoge rots die men zal moeten overmeesteren om die vesting in te nemen. Kan een *sterkte* beter beschreven worden dan Jesaja doet in Jes. 28:16? Ik leg een grondsteen in Sion, een beproefde steen, een kostbare hoeksteen, die wel vast gegrondvest is.

De Kerk is vast gemetseld aan de Steen door het bloed van de Zoon van God en is er stevig op gebouwd door Zijn Woord en Geest. Een vesting die door zo'n voorzichtige Architect op zulke grote en vaste fundamenten is gebouwd, die is werkelijk goed gegrondvest. Dat Woord en die Geest blijven in die kerk. Zij regeren de kerk en wijken niet van haar in eeuwigheid. Dit zijn de oorzaken van de innerlijke kracht van dat stevige gebouw.

Maar, hierbij komt nog een macht van buiten. Zij staat onder de bescherming van de hemel. Zij ligt als een stadje beschermd door het geschut van die onoverwinnelijke burcht. Zolang de hemel niet overwonnen zal worden, zal de Kerk een *sterkte* zijn. De profetieën van God zijn vol van deze zaak. Er wordt vaak van deze heuvel, deze onwankelbare berg, van dit Sion gesproken. Hoe vaak wordt dit Rijk van God verkondigd en beschreven; dit koninkrijk der hemelen, dit Rijk dat alle andere rijken zou vermorzelen en zelf geen einde zou hebben? Ontelbaar zijn de beloften van de duurzaamheid en van de hulp van God aan deze *sterkte*. Als u de profetieën doorbladert, zult u dit steeds weer tegenkomen. Dat is dan de *sterkte* die God gegrondvest heeft, dat wil hier zeggen: vergaderd en opgebouwd.

Maar met deze *sterkte* bedoelen we ook het *Woord van het heilige Evangelie*. Dat noemt de dichter van Psalm 110: de scepter van de *sterkte* van God. Dat is de kracht Gods tot zaligheid, voor een ieder die gelooft (Rom. 1:16) Dat Woord kan niet krachteloos gemaakt worden door tegenstribbelen of tegenspreken. Het is het Woord van God, dat levend en krachtig is en scherpsnijdender dan enig scherpsnijdend zwaard, Hebr. 4:12. Het is bestand tegen alle haat van de wereld, de list van de satan en de boosheid van de mensen. Het is een *sterkte* waarvoor de mens moet buigen, dat zijn geweten overtuigt en zijn gedachten gevangen neemt. De satan met al zijn ingevingen, moet zich hiervoor terugtrekken. Door dit Woord wordt alle verborgen schande ontdekt. Het is de sterke hamer die de rotsen vermorzelt, Jer. 23:29. Het is de boog van de Ruiters op het witte paard, Die uitging overwinnende, en opdat Hij overwon, Openb. 6:2. Hierdoor maakt Hij de grootheid van Zijn macht en de kracht van Zijn arm bekend. Het is de kracht van de gelovigen, hun toevlucht en troost. Het fundament voor het geloof dat hen staande houdt in de dag der benauwdheid.

Deze sterkte heeft God *gegrondvest*. Dat wil zeggen dat Hij de waarheid ervan krachtig heeft bevestigd. Hij heeft die burcht in goede staat van verdediging gehouden en gefundeerd door Mozes, de profeten en apostelen en zodoende beveiligd tegen alle uitvluchten en tegenspraak. Hij heeft alle waarheden ervan zo vast aan elkaar verbonden, Hij heeft alle delen van deze burcht zo vast gehecht op de fundamenten, dat er geen redenen van twijfel zijn overgebleven. De vertaling van de zeventig¹ heeft het woord 'sterkte' met het woord 'lof' vertaald. Die vertaling heeft ook Mattheüs 21:16. Het is een ander woord voor dezelfde zaak. Waar looft men de Heere meer dan in Zijn kerk? Wordt niet de lof van de Heere in Sion verkondigd en Zijn eer verbreid in Jeruzalem? Het is het werk van de triomferende kerk in de hemel. God 'halle-luja' toezingen en Zijn Naam gedurig loven.

Het moet ook de aanhoudende bezigheid zijn van de strijdende kerk, Jes. 43:21: Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen. God heeft Zijn kerk daarin gegrondvest, dat Hij Zijn lof gegrondvest heeft. Dat betekent dat Hij de hele wereld redenen heeft gegeven om Zijn Naam te loven en te prijzen tot in eeuwigheid.

Daarnaast is deze kerk een overwinnende kerk. Op de overwinning moeten lof-, prijs- en overwinningsliederen volgen. Wat is de inhoud van het hele Evangelie? De lof en de deugden van God verkondigen. De Naam van God is immers heerlijk geworden over de hele aarde. Wat is dat anders dan Gods Naam roemen en loven? God heeft dus het Evangelie *bevestigd* door Zijn lof te grondvesten.

2. Wie heeft God gebruikt om dit grote werk tot stand te brengen? Wie zijn die timmerlieden geweest die gebouwd hebben aan deze kerk? Wat voor bouwlieden zijn het geweest die aan dit grote huis gebouwd hebben? Hoe is dit Rijk gesticht? Hoe zijn de onderdanen erin verzameld? Wat zijn het voor dienaren en bewakers die de Koning van dit Rijk heeft uitgezonden? Het is door de mond van kinderen en zuigelingen.

De koninkrijken van de aarde worden verkregen en bewaakt door wapens, geweld, macht, wijsheid en voorzichtigheid. Wat is er een macht van mannen en wapens nodig om een sterkte, een burcht op te richten op vijandelijke bodem en om die te bewaken. Wat moeten de wallen hoog zijn en de grachten diep. Wat een voorraad wapens is er nodig: kanonnen, munitie en allerlei oorlogsmateriaal.

Hiervan is niets te vinden in deze 'sterkte'. Ja, al de macht van de wereld is ertegen gekeerd. De wapenen en het geweld van koningen en vorsten wordt gemobiliseerd tegen deze sterkte. Ondanks al dit geweld heeft God deze sterkte gegrondvest en houdt Hij haar staande door de mond van kinderen en zuigelingen. Hij gebruikt geen ander middel dan de mond van mensen. Dat is hun woord, de prediking en de leer die zij verkondigen. Hun woorden zijn de zwaarden waardoor Hij koningen en koninkrijken ten onder brengt. De Prediker noemt het de prikkelen, de nagelen, diep ingeslagen door de meesters der verzamelingen, Pred. 12:11. Hierdoor maakt Hij de onderdanen vast aan Zijn Rijk. Hij doet slechts geweld op de ziel, door de mensen te overtuigen. Hij maakt vrijwillige onderdanen. Daarom gebruikt Hij voor hen het Woord en de prediking daarvan.

Het is dus de mond van mensen die Hij gebruikt. Niet die van een beroemde spreker als de Romeinse redenaar Cicero of de bekwame redenaar Demosthenes uit Athene, die beiden in de tijd vóór Christus leefden. Hij laat hen een taal horen die niet verschilt van het brabbelen en huilen van de kinderen. Dat betekent dat Hij mensen heeft gezonden om Zijn Woord te prediken en de kerk op te bouwen. Eenvoudige mensen, in hun eigen oog totaal onbekwaam, zonder aanzien en rijkdom in deze wereld. Ze zijn niet anders dan zuigelingen, niet in staat om de

¹ De Septuaginta, de Griekse vertaling van het Oude Testament uit het Hebreeuws, door 70 Joodse geleerden in Alexandrië.

hemelse verborgenheden te verstaan, zoals zuigelingen niet in staat zijn om het minste te begrijpen. Zo onbekwaam om Gods Woorden te verklaren, als de zuigelingen zijn om helder hun mening onder woorden te kunnen brengen. Eenvoudige, onervaren, ongeleerde en verachte mensen, dat zijn de instrumenten voor wie de Naam van God heerlijk is geworden op de hele aarde.

Wie kan dat duidelijker zeggen dan Paulus in 1 Kor. 1:26-29: Want gij ziet uw roeping, broeders, dat gij niet vele wijzen zijt naar het vlees, niet vele machtigen, niet vele edelen. Maar het dwaze der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij de wijzen beschamen zou; en het zwakke der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij het sterke zou beschamen; en het onedele der wereld, en het verachte heeft God uitverkoren, en hetgeen niets is, opdat Hij hetgeen iets is, te niet zou maken; opdat geen vlees zou roemen voor Hem.

Ook Christus dankt uitdrukkelijk Zijn Vader dat Hij de dingen zo goed wilde keuren: Ik dank U, Vader! Heere des hemels en der aarde! dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt, en hebt ze de kinderkens geopenbaard, Matth. 11:25.

Paulus erkent dat hij uit zichzelf niet bekwaam was om één goede gedachte voort te brengen, maar dat al zijn bekwaamheid uit God was, 2 Kor. 3:5. Jesaja vraagt (Jes. 28:9-11) Wie zou Hij dan de kennis leren, en wie zou Hij het gehoorde te verstaan geven? De zuigelingen en die nog maar pas van de moederborst af zijn? (...) Omdat het volk niet wil luisteren naar de profeet, voegt God erbij dat Hij door belachelijke lippen en door een andere taal zou spreken tot dit volk.

Als we nu de apostelen en hun preken zien; waren dat geen kinderen en zuigelingen? Ongeletterde mannen, behalve Paulus, maar die was pas na de hemelvaart van Christus apostel geworden. Ze waren eenvoudige vissers, genomen uit de menigte, van achter de netten. Geroepen uit het tolhuis, onwetend en onervaren in de Schriften. Wat een naïeve vragen hebben ze soms aan Jezus gesteld! Hoe vaak toonden ze door hun onwetendheid hun kleine geloof, en dat ze nog maar zuigelingen en kinderen waren in Christus, en nog geen volwassen mannen. Zij toonden die vrees van een kind en niet de moed van een man, toen zij Christus verlieten, in Zijn lijden. Toch heeft Hij door deze zwakke mensen Zijn Kerk vergaderd. Ze hebben Zijn Woord gepredikt zonder de haat van de mensen te vrezen. Ook de woede van allen die bij de aanzienlijken horen, hebben ze voor lief genomen. Ze hebben de grenzen van het Rijk van Christus uitgebreid, Zijn Naam verkondigd en de wereld overwonnen. Ook hebben ze de heidenen tot bekering en hele koninkrijken onder de gehoorzaamheid van Christus gebracht. Ze hebben alle volken door de prediking onderwezen. Hun stem is uitgegaan tot het einde van de aarde.

Hun navolgers waren net als deze boden van het Evangelie. Allen die het Woord verkondigd hebben, spraken als kinderen en zuigelingen. Het eenvoudige Woord dat gesproken werd door de kleinsten onder hen, heeft meer kracht gehad en meer vrucht gegeven dan de allermooiste, gepolijste woorden uit de filosofie.

God doet nog niet anders met Zijn kerk. Diezelfde sterkte bouwt Hij op het Evangelie. Dat verkondigt Hij door kinderen en zuigelingen, aarden vaten, mensen van gelijke beweging als wij. Hij gebruikt het zwakke, onedele van de wereld, dat uit zichzelf onbekwaam is, zonder gereedschap dat nodig is voor die bouw. Hij laat het verkondigen door hen, van wie de meest wijze nog maar stamelt als hij spreekt over de verborgenheden van het geloof. Degene met de meeste ervaring is nog onervaren in veel dingen. De allergeleerdsten weten veel, maar er is nog veel meer, wat ze niet weten. Allen kennen ten dele en profeteren ten dele en zijn nog vele stappen van de volmaaktheid vandaan.

Wilt u weten wat een leraar van het Nieuwe Testament is?

Hij is geen strenge meester, met een roede en plak gewapend, die zijn leerlingen met opgetrokken wenkbrauwen en gefronst voorhoofd aanspreekt. Hij heeft enkel een mond als een zuigeling. Zijn leer en de prediking zijn zijn zwaard, zijn schild, zijn wapen. Het benaderen van mensen met ban en bliksem laten wij over aan de paus en zijn geestelijken.

Het geestelijke wapen van de leraar van het Nieuwe Testament is, dat hij de mond van God is, waardoor hij Gods Woord en wet bekend maakt bij Zijn volk. Zijn mond is nog de mond van een zuigeling die voortdurend drinken moet van de melk van Gods versterkende Woord uit het Oude en Nieuwe Testament. Dat is het voedsel van zijn ziel, waarmee hij versterkt wordt en anderen kan versterken. Hij troost met die woorden, waardoor hij zelf door God getroost is, 2 Kor. 1:4. Hij bedenkt die dingen en hij is daarin bezig, opdat zijn toenemen openbaar mag zijn aan allen, 1 Tim. 4:15.

Hij probeert te groeien in de Heere. Hij is van God afhankelijk, zoals de kinderen van de moederborst. Hij spreekt wel als een leraar van het volk, maar ook als een knecht van God en een zuigeling van Christus. Hij is nederig, zachtmoedig, vastberaden, medelijdend, snel bewogen, snel tevreden, klein denkend van zichzelf, niet bemoeizuchtig. Hij is een kind in de boosheid. Zo brengt hij de mensen tot het geloof. Zo leert hij ze zuigen van de melk en brengt ze naar de gehoorzaamheid van dezelfde Heere. Zo grondvest hij Gods sterkte.

God heeft redenen om zo te handelen. Zo komt Hem alleen de eer toe Die Zijn kracht in de zwakheid van de leraar volbrengt. Zo wordt de kracht van Zijn Woord getoond, dat zo krachtig is in de mond van een mens. Zo blijkt te meer onze gehoorzaamheid en onderwerping aan het Evangelie van God, dat Hij Zelf onmiddellijk sprak uit de hemel. Wie zou niet uit hoogachting voor Zijn majesteit het Woord aannemen en geloven? Het is nog een groter bewijs van nederigheid en onderdanigheid als wij zo'n mens die aan ons gelijk is, en die God uit het stof opwekt, in Gods Naam en om Gods wil horen en gehoorzamen. Het is ook een bewijs van Gods liefde tot ons, dat Hij in Zijn spreken aansluit bij onze zwakheid. Hij spreekt niet tot ons met een donderende stem. Hij laat geen verschrikkelijk geluid horen. Maar Hij spreekt tot ons door de stem van kinderen en zuigelingen. Hij roept ons tot de zaligheid door bidden en smeken.

3. God doet dit omwille van Zijn tegenpartij, om de vijand en wraakgierige te laten ophouden. Hij laat alle vijanden van God en Zijn Evangelie beschaamd staan en maakt hun aanvallen op God en Zijn Woord bespottelijk. Deze vijanden van Gods kerk zijn volkeren, heidenen, naties, die zich opstellen tegen de Kerk. Ze beleggen vergaderingen en beraadslagen woedend. God belacht hun haat. Om hen te bespotten gebruikt Hij geen andere verdediging dan de mond van kinderen en zuigelingen. Het wekt de woede van de vijanden op. Ze knarsen op hun tanden. Dat zwaard gaat door hun ziel. Ongewild wordt hun geweten getroffen met verbijstering en schrik.

Zo zegt de apostel in 1 Kor. 1:26-27: Het dwaze van deze wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij de wijzen beschamen zou. Het zwakke, opdat Hij het sterke zou beschamen. Het one-dele der wereld en het verachte heeft God uitverkoren en wat niets is, opdat Hij wat iets is teniet zou maken.

De profeet beschrijft de vijanden van deze sterkte, waarmee wij ons nu niet zullen ophouden. De duivel is de grootste vijand van God. Ook de mens die zich wil wreken op God door Zijn Naam te lasteren. Het is de mens die van zijn zaligheid is beroofd. Daarnaast al satans instrumenten, die menen dat de kerk Gods en het Evangelie hen verongelijken, waarom zij gedreven door een begeerte naar wraak zich tegen hen verzetten.

Wat hebben de Joden zich verzet tegen die zuigelingen die bouwden aan deze burcht. De zuigelingen predikten het Woord en verkondigden de gerechtigheid van God en boodschappen het Koninkrijk der hemelen. Ze wezen de vijanden van het Evangelie op hun gehuichel en namen hen hun valse roem af. Wat namen zij het de kinderen kwalijk dat ze in de tempel ble-

ven roepen: Hosanna, de Zone Davids, Matth.21:15. Jezus beantwoordt hen met de profetie uit Psalm 8:3, onze tekst. Al deze vijanden heeft Hij door de mond van zuigelingen de mond gestopt. Door de prediking van het Evangelie heeft God de satan van zijn troon afgestoten en zijn tirannie verdreven. Op die manier heeft God een groot deel van de wereld verlost uit de ijzeren oven, waarin ze als slaven werden vastgehouden.

Daardoor is de beschuldiger van de broeders uit de hemel gevallen, Openb. 12:10. Hij kan niets uitvoeren tegen de Kerk van God. Zijn plannen zijn vruchteloos, zijn listige verzoeken. Hij kan met al zijn kracht niet tegen deze sterkte op. Al zijn slimme plannen falen. Zijn valsheid is niets bij dit eenvoudige Woord. Door dit Woord is de satan onder onze voeten gebracht, neemt zijn rijk af en zal hij eens worden vertreden. God heeft de instrumenten van de satan ontkracht. Door dit kinderlijke woord zijn de Joden verteerd en hun landen in as gelegd; door dit woord zijn de heidenen overwonnen en koninkrijken ingenomen. De mond van de zuigelingen is zelfs zo krachtig, dat vijanden zich geveinsd aan Hem hebben onderworpen. Zo vast heeft God die sterkte gevestigd, en zo vol kracht is het woord van deze zuigelingen.

Toepassing

Wat is het dus een belangrijke zaak voor de predikanten om zeker te mogen zijn van Gods hulp bij het toepassen van deze heerlijke en troostrijke profetie. En dat in al hun zwakheid. Zij mogen weten dat God het grote werk van de opbouw van Zijn kerk en de ondergang van Zijn vijanden wil realiseren door zwakke, verachte mensen. De vijanden zijn bloeddorstige wolven, verscheurende beren, vooral de helse, briesende leeuw. Zijn muil is altijd opengesperd. Hij gaat de kudde rond, zoekende wie hij zou mogen verslinden.

De herders van de kudde zijn zwakke mensen met weinig moed, zonder zwaard of slinger. Toch vrezen ze niet. De herders niet en de kudde niet. Zij wonen op een onoverwinnelijke sterkte. Op een Rots die niet beklommen kan worden; die geen graver kan ondermijnen en die buiten het bereik is van alle kanonnen. De Jebusieten zeiden, toen David de burch Sion wilde innemen: U zult hier niet inkomen, maar de kreupelen en blinden zullen u verdrijven, 2 Sam. 5:6. Met meer waarheid mogen wij zeggen: deze Burch zal niet ingenomen worden. Alleen door de mond van de kleine kinderen, de jonge zuigelingen, zonder wapens of geweer.

Deze Davids, gewapend met slingers en stenen uit de beek, kunnen tegen de reus Goliath op, die van het hoofd tot de voeten geharnast is en soldaat is vanaf zijn jeugd. Kijk niet op tegen mensen van aanzien en verwacht niets van hen. Vertrouw niet op de buitenkant van uw herders, maar eer ze om het Woord dat ze verkondigen. Bouw uw geloof op het Woord dat zij prediken. Niet op het woord van een mens, maar zoals het werkelijk is, op Gods Woord. Zijn zij zwak? Dat Woord is sterk en krachtig en het kan uw zielen zalig maken.

Nu wil ik nog iets van mezelf zeggen. Ik kom tot u als een kind en zuigeling van Christus. Als een van de minste leerlingen in de school van die grote Leraar in Israël. Ik beken dat ik mijn volle groei nog niet ontvangen heb. Wij zijn nog niet gespeend. Wij hebben nog dagelijks die onvervalste melk nodig als zuigelingen. Dat is het voedsel voor onze zielen.

Als het waar is dat de leraren slechts kinderen en zuigelingen zijn, hoeveel te meer geldt dit dan voor mij. Het heeft de Heere behaagd ons zo jong al te roepen tot de dienst in Zijn Kerk. Hij riep ons al in onze leerling-jaren om te werken in Gods wijngaard. Hij heeft me een plaats gegeven onder de herders en leraren van deze grote en bloeiende gemeente. Ik ontken mijn jonge leeftijd niet. Door Gods genade hoeven wij ons daarvoor niet te schamen. Wij weten toch dat Zijn genade en roeping niet aan leeftijd en uiterlijke omstandigheden gebonden zijn. Hij kan Zijn knechten heiligen van moeders lichaam, en afzonderen vanaf de geboorte. Hij maakte Samuël tot een profeet in zijn jonge leven. Hij stelde Timotheüs aan als een opziener van Zijn gemeente. Is Zijn arm verkort? Heeft Hij niet voldoende van de Geest om dat uit te storten waar en in welke mate hij wil? Wij troosten ons met deze profetie van God en menen

dat wij die veilig op onszelf kunnen toepassen. We beleven immers nu de dagen dat de zonen en dochters zouden profeteren, waarin niet alleen de ouden dromen dromen, maar ook de jongelingen gezichten zien, Joël 2:28. Nu moest immers iedereen God kennen, de minste zowel als de meeste, van de kleinste tot de grootste toe, Jer. 31:34.

Wij hopen dat onder u onze jonge leeftijd niet veracht zal worden. Wij nemen de woorden van Paulus tot Timotheüs tot ons schild en borstwapen: Niemand verachte uw jonkheid, maar wees een voorbeeld voor de gelovigen in Woord en wandel in liefde in de geest, in geloof en reinheid. Als u voldoet aan het begin van deze vermaning, dan zullen wij God bidden of Hij ons kracht wil geven om de rest na te komen. Kijk niet anders naar ons dan naar een kind en zuigeling. Maar dan wel één die spreekt in de Naam van Christus. Door die mond zal Christus Zijn woorden spreken tot u. Wij zullen zuigen uit de borst van Gods Woord, om wat wij daar leren U te verkondigen. Wij willen u graag bidden en smeken om godzaligheid, om de liefde van de Vader met ons leven te bewijzen en Hem te verheerlijken. Onze diepe wens voor u zal zijn dat Gods Naam door u verheerlijkt mag worden op de hele aarde. Dat u Hem erkennen mag als uw Heere en Hem als zodanig zult gehoorzamen.

Wij zullen moeten wenen over uw zonden. Uw vallen en struikelen zullen ons in het hart treffen en onze zielen ontroeren. De ouden willen we graag aanspreken als onze vaders, de jongeren vermanen als onze broeders, onze medekinderen en -zuigelingen van dezelfde moeder. Wij zullen niet in onze eigen naam spreken, maar in de Naam van onze grote God en Vader, Die ons gezonden heeft. Tegen de koppigen en onboetvaardigen zullen wij onze stem verheffen. Zijn wij die spreken, kinderen? We spreken geen kinderachtige woorden. Wij hebben tegen zulke mensen de donderstem van God, het Woord van de grote Koning.

Wij hopen dat God ook door ons Zijn sterkte zal grondvesten en we hopen dat ons talent mag winnen aan kracht en dat we ermee mogen woekeren. God heeft tot nog toe onze arbeid niet onvruchtbaar gelaten in de Heere, maar ons stenen laten toebrengen voor de opbouw van deze Burcht. Wij hopen dat Hij onze tong zal aanraken met vurige kolen van Zijn altaar en onze lippen zal openen. Wij hopen dat Hij ons rijk zal voeden met de melk, zodat wij u er dagelijks iets van kunnen meedelen. God is bij ons geweest in grotere gevaren, toen wij nog jong waren. Het kwam voor dat wij de Waarheid moesten prediken waar de leugen heerste. Dat wij de ware godsdienst moesten handhaven te midden van de afgoderij. Toen wij door allerlei verleiding van jonkheid heen moesten wandelen. Daar waren we verstoken van de raad van ouden, en konden we bij niemand raad vragen dan alleen bij God en ons eigen geweten. Toen zijn wij erachter gekomen wat het is om God met ons te hebben en hoe krachtig Hij degenen bijstaat die Zijn lof verkondigen.

Wij twijfelen er niet aan of Hij zal ons nu helpen. De last is zwaarder, maar de helpers en mede-arbeiders zijn meer. Van hen weten we zeker dat ze voldoende krachten en ervaring hebben. Wij proberen dan ook met hen die last te dragen, met een éénparige schouder. We komen niet alleen tot hen als tot onze broeders, maar ook als tot onze voorgangers, ja, onze vaders in Christus. Wij zijn van plan om van hen te leren en met hen van de hele gemeente. Wij willen schuilen onder hun vleugels. Zo vrezen wij geen vijand en geen tegenstander. Ook niet de champere blik van nijd of jaloezie.

Al wat wij van u verwachten, wat ik u voor deze eerste keer wil vragen is dit: gedraagt u als kinderen en zuigelingen van God. Wees begerig naar de redelijke, onvervalste melk, waardoor u moet opwassen: volgzaam, meegaand, leergierig, vol ontzag voor uw hemelse Vader; vrezend en bevend voor Zijn Woord; eerbiedig voor Zijn bevelen; bereid om die op te volgen en te gehoorzamen, Matth. 18:34, Ps. 131.

Wij zijn broeders, wij zijn medezuigelingen. Laten wij samen leren, samen zuigen, dan zullen we ook samen opwassen. Als wij u de fonteynen des heils openen, laten we dan het water des Levens eruit scheppen. Als wij de boezem van Gods genade openen, die ons is geopenbaard

in Zijn heilig Woord, laten wij dan toch meteen beginnen te drinken en gretig te zijn om door die melk ervan gevoed te worden.

Is God uw Heere en Meester? Hij is ook de onze! Laten wij dan allebei God horen. Het Woord van God is toch het enige waarop u uw geloof grondt. Het zal ook de enige leidraad voor onze prediking zijn. Laat ons dat Woord dan ook samen lezen. Laten we elkaar liefhebben, als kinderen van dezelfde Vader, zuigelingen van dezelfde moeder, als tweelingen die tegelijk drinken bij deze moeder. Houdt ons in waarde als door wiens mond God zal spreken tot u en als die Zijn Woord zal verkondigen. God moet de wasdom geven, maar wij moeten planten en nat maken. Wat zijn wij anders dan dienaars door wie u gelooft? Wij zijn Gods mede-arbeiders en u bent Gods akkerwerk, Gods gebouw. Alles wat wij spreken zullen tot u, zal voortkomen uit de liefde tot u en uw zaligheid. Wij verzekeren ons dan van uw wederliefde. Maar vooral bevelen wij u een liefde voor het Woord van het Evangelie. Dat moet u hoogachten en als een kostbare schat bewaren. Hoor het en gehoorzaam het. Verblijd en verheug u erom. Dan zullen wij allen gebouwd zijn op die sterkte, gegrondvest op de Rotssteen van ons heil. Geen van onze vijanden zal iets tegen ons kunnen uitrichten.

Om alles in één woord te zeggen: dan zullen wij en die ons horen, zalig worden.

AMEN